

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора
Рядінської Валерії Олександрівни на дисертацію
Сукмакової Олени Валеріївни «Публічне адміністрування охорони права
власності в Україні», подану на здобуття наукового ступеня доктора
юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і
процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертації

Власність є основним благом як окремої людини, так і суспільства в цілому. Власність є непорушною, а право власності є вільним правом кожної особи. Люди не зобов'язані отримувати дозвіл перед використанням своєї власності, тобто так само, як сьогодні люди не зобов'язані отримувати дозвіл, перш ніж говорити. Як багатогранна категорія, власність поєднує у собі різноманітні види суспільних відносин, основу яких складають правові, пов'язані з виникненням права власності. Право власності охороняється усіма засобами держави, оскільки ця правомочність особи є непорушною.

Нині в Україні досить негативна ситуація щодо загального захисту права власності: часті незаконні посягання на право власності приватних осіб, рейдерські захоплення, що в європейських країнах є «відмерлим» явищем, інші незаконні дії щодо власності. Всі ці проблеми необхідно вирішувати через реформування системи охорони права власності, запровадження нових стандартів, створення ефективних механізмів захисту права власності.

Публічне адміністрування охорони права власності є найбільш поширеною, ефективною та комплексною формою реалізації публічної влади, спрямованою як на задоволення публічного інтересу, так і на захист приватних прав. Тобто, публічне адміністрування охорони права власності є особливою та досить важливою сферою, яка поєднує у собі реалізацію публічних та приватних прав для охорони власності як суспільного блага.



Враховуючи усе вищевикладене, актуальність дисертаційного дослідження Сукманової Олени Валеріївни «Публічне адміністрування охорони права власності в Україні» є безумовною.

***Ступінь обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій,
сформульованих у дисертації***

При здійсненні наукового дослідження, здобувачкою було використано значну сукупність методів наукових досліджень, зокрема, у процесі дослідження використовувалися загальнофілософські, загальнонаукові, логічні та спеціально-юридичні методи наукового пізнання, які надали змогу комплексно та всебічно дослідити проблемні питання публічного адміністрування охорони права власності в Україні.

Мета дисертаційної роботи полягала в тому, щоб на основі аналізу сучасних досягнень юридичної науки, адміністративного законодавства, провести аналіз публічного адміністрування охорони права власності в Україні, а також запропонувати науково обґрунтовані пропозиції стосовно вдосконалення адміністративно-правових норм, які регулюють досліджувані відносини, загалом сформулювати теорію публічного адміністрування охорони права власності в Україні.

Об'єктом дослідження стали суспільні відносини, що виникають у сфері публічного адміністрування охорони права власності в Україні. Предмет дослідження становить публічне адміністрування охорони права власності в Україні. Тобто, поставлені задачі, визначення об'єкта, предмета та мети наукового пошуку відповідає загальним вимогам. Робота має відповідну дисертаційному дослідженню даного рівня емпіричну базу

Отже, аналіз змісту роботи свідчить про її логічну структурну побудову, ґрунтовність дослідження та високий науково-теоретичний та прикладний рівень дисертації.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів

Результати дисертаційного дослідження пройшли належну апробацію, адже обговорювались на одинадцяти міжнародних, всеукраїнських і регіональних науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах. Основні положення та результати дисертації відображені в одній одноосібній монографії, 23 наукових статтях, із них 6 – в іноземних виданнях та 14 публікаціях, що додатково відображають результати дослідження. Публікації здобувачки за темою роботи та автореферат відображають зміст основних положень дисертації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших комплексних досліджень публічного адміністрування охорони права власності в Україні. У результаті здійсненого дослідження вироблено новітню теорію публічного адміністрування охорони права власності, сформульовано низку наукових положень і висновків, запропонованих особисто здобувачем.

Авторкою вперше з'ясована юридична природа права власності, як об'єкту публічного адміністрування, яка складається з права власності в адміністративному аспекті та адміністративної діяльності суб'єктів публічної адміністрації, як зовнішнього виразу реалізації функцій (завдань) виконавчої влади, з метою запобігання посягань на право власності, їх припинення, відновлення та притягнення винних осіб у порушення права власності до адміністративної відповідальності, або/та створення умов для притягнення їх до кримінальної відповідальності.

Особливо вдало сформовано поняття публічного адміністрування охорони права власності в Україні, засад та інструментарію адміністративної діяльності публічної адміністрації у сфері охорони права власності, які використовують суб'єкти публічної адміністрації для охорони права власності, а також положеннях адміністративного процесу і провадженням у справах про

адміністративні правопорушення з метою захисту і відновлення порушеного права власності в судах.

Удосконалено зміст публічного адміністрування охорони права власності, як системи адміністративної і судової діяльності складовими якої є підзаконна правотворчість, адміністративно-сервісна, правореалізаційна (виконавча) і правоохоронна діяльність публічної адміністрації та судовий захисту суб'єктів права власності в системі адміністративного судочинства, відновлення справедливості та відшкодування збитків потерпілим в процесі притягнення винних до адміністративної відповідальності за майнові проступки судами в провадженнях у справах про адміністративні правопорушення.

Заслуговує уваги удосконалення юридичної природи правоохоронних органів з охорони права власності в Україні, як адміністративно-процесуальних органів, що наділені владною правоохоронною компетенцією охорони захисту суб'єктів права власності від найбільш небезпечних видів посягань з можливістю застосування до порушників права власності, що здійснюють посягання на життя і здоров'я суб'єктів права власності дієвих і жорстких засобів державного примусу.

Отримали подальшого розвитку доктринальні положення сутності адміністративно-правової складової охорони права власності, як вичленення із системи комплексного інституту охорони права власності глибинних внутрішніх чинників, що базується на теорії адміністративного права, коли у адміністративно-правових відносинах невід'ємним суб'єктом є суб'єкт публічної адміністрації на якого законом покладається обов'язок здійснювати примітивну адміністративну діяльність та заходи адміністративно-правового захисту суб'єктів права власності.

У висновках дисертації на основі аналізу сучасних досягнень юридичної науки, адміністративного законодавства здійснено аналіз публічного адміністрування охорони права власності в Україні, а також

запропоновано науково обґрунтовані пропозиції стосовно вдосконалення адміністративно-правових норм, які регулюють досліджувані відносини, загалом сформульовано теорію публічного адміністрування охорони права власності в Україні.

Отже, у результаті здійсненого дисертаційного дослідження, авторкою сформовано низку висновків, рекомендацій і пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства України в сфері публічного адміністрування охорони права власності, які характеризуються єдністю змісту і свідчать про особистий внесок здобувача в науку.

Наукова і практична цінність дисертації

Аналіз змісту роботи свідчить про самостійне, завершене, аргументоване, комплексне дослідження і дозволяє констатувати його високий науково-теоретичний та прикладний рівень. Вдала структурна побудова дисертації доводить науково вивіреним та аргументованим підхід до вирішення визначених завдань і досягнення мети дослідження. Висунуті й обґрунтовані дисертанткою положення та рекомендації мають значну наукову та практичну цінність, оскільки в дисертації пропонуються нові шляхи удосконалення охорони права власності.

Дисертаційне дослідження виконано здобувачкою самостійно, з використанням останніх досягнень науки адміністративного права. Усі сформовані в ньому положення й висновки обґрунтовано на основі особистих досліджень авторки.

Обґрунтованість висновків та рекомендацій дисертаційного дослідження підтверджується наявністю актів впровадження результатів дослідження в: науково-дослідну сферу (акт упровадження Науково-дослідного інституту публічного права); правозастосовну сферу (акти упровадження Міністерства юстиції України; Інституту права та

післядипломної освіти Міністерства юстиції України); навчальному процесі (акт упровадження Науково-дослідного інституту публічного права).

Таким чином, дисертаційна робота є не лише має високий науково-теоретичний рівень, а також практичну цінність, про що свідчать відповідні акти впровадження.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Однак, як і при дослідженні будь-якої складної і нової теоретичної проблеми, дисертація не позбавлена певних недоліків та суперечливих положень, які потребують додаткових пояснень та уточнень.

1. Враховуючи те, що авторкою запропоновані досить ефективні та обґрунтовані напрямки удосконалення законодавства щодо аналізованої проблематики, та враховуючи її професійну діяльність хотілось би почути перспективи впровадження їх у правотворчу сферу.

2. Таким, що є дискусійним, є висновок здобувачки про те, що в цілому, публічне адміністрування охорони права власності має ознаки інституту адміністративного права (с. 214).

3. На с. 253 дисертації авторка робить висновок, що Кабінет Міністрів України, центральні та місцеві органи виконавчої влади виконують доктринально-уточнюючу роль. Таке категоричні твердження по-перше, потребує уточнення; по-друге, що є наслідком першого є дискусійним.

4. У підрозділі 5.1. розкрито зарубіжний досвід публічного адміністрування охорони права власності, однак не визначено позиції авторки, досвід якої країни у цій сфері є найбільш прийнятним для запозичення в українську систему.

5. На с. 482 дисертаційної роботи авторкою запропоновано удосконалення сфери державної реєстрації як створення антирейдерських заходів в Україні шляхом підвищення доступності та якості надання

адміністративних послуг в невеликих населених пунктах. Однак, у роботі не визначено способи реалізації цього.

Проте, зазначені зауваження свідчать про різноплановість дослідження та не впливають на якість та наукову цінність дисертаційної роботи.

Загальний висновок

Дисертаційне дослідження Сукманової Олени Валеріївни на тему «Публічне адміністрування охорони права власності в Україні» є самостійним, завершеним, комплексним монографічним дослідженням та має високий науково-теоретичний та прикладний рівень.

Автореферат дисертації відповідає її змісту та повністю відображає основні положення і результати дослідження. Дисертацію та автореферат оформлено відповідно до встановлених вимог МОН України.

Підсумовуючи викладене, варто відзначити, що дисертаційне дослідження на тему «Публічне адміністрування охорони права власності в Україні» за своєю актуальністю, новизною та обґрунтованістю одержаних результат відповідає вимогам Порядку присудження наукових ступенів, а його авторка – Сукманова Олена Валеріївна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент –

**доктор юридичних наук, професор,
завідувач лабораторії проблем правового
та організаційного забезпечення діяльності Міністерства
Державного науково-дослідного інституту
Міністерства внутрішніх справ України**

В. О. Рядінська

